

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
नृत्यकला विशारद (बी.ए.) भरतनाट्यम्

A

परीक्षा : जुलै : २०२२

प्रथम वर्ष

विषय : भरतनाट्यम् – इतिहास व तंत्र-१ (20E BAB-112)

दिनांक: ०५/०७/२०२२

गुण: १००

वेळ: स. १०.०० ते दु. १.००

सूचना:	१) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.	२) सर्व प्रश्नांना समान (२०) गुण आहेत.	
प्र.१	भरतनाट्यम्च्या इतिहास व पुनरूत्थानाबद्दल सविस्तर लिहा.		(२०)
प्र.२	भरतनाट्यम्च्या विविध बाणी (घराणी) बद्दल वैशिष्ट्ये नमूद करा व विस्तृतपणे लिहा.		(२०)
प्र.३	विस्तृत माहिती द्या.		(२०)
	१) देवदासी पद्धती		
	२) सभालक्षण व नर्तकी लक्षण		
प्र.४	अभिनय दर्पण हा ग्रंथ नृत्य कलाकारांसाठी कसा उपयोगी ठरतो? ग्रंथातल्या सूची आधारे स्पष्ट करा.		(२०)
प्र.५	थोडक्यात लिहा.		(२०)
	१) अडवु व कोरवई	२) संयुक्त हस्त भेद	
	३) सप्तताल व पंचजाती	४) वर्णम	
	५) तंजोर बंधु		
प्र.६	थोडक्यात लिहा.		(२०)
	१) अंग, प्रत्यंग, उपांग	२) नृत्त, नृत्य, नाट्य	
	३) नाट्यक्रम	४) कर्तरीमुखहस्त विनियोग	

English Translation

Instructions: 1) Attempt any five questions from the following. 2) All Questions carry equal marks.

- Q.1** Trace the history of Bharatnatyam and its revival. (20)
- Q.2** Explain about the unique features of the different Banis of Bharatnatyam. (Schools/ Gharanas) (20)
- Q.3** Write in detail – (20)
- 1) Devadasi system
2) Sabhalakshana & Nartaki Lakshana
- Q.4** How is Abinaya Darpana useful for dancers? Explain with the help of the contents in the book. (20)
- Q.5** Write in Short. (20)
- 1) Adavu & Korvai   2) Samyukta hasta bheda
3) Saptatala & Panchajati   4) Varnam
5) Tanjore Quartette
- Q.6** Write in brief. (20)
- 1) Anga, Pratyanga, Upanga   2) Nritta, Nritya, Natya
3) Natyakrama   4) Kartarimukha hasta viniyog (with meaning)